

Evropský akční plán pro chemický průmysl míří na konkurenceschopnost. SCHP ČR reaguje s opatrností

31.7.2025 - | Svaz chemického průmyslu ČR

Dne 8. července 2025 vydala Evropská komise dlouho očekávaný Akční plán pro chemický průmysl, který má za cíl posílit konkurenceschopnost a odolnost jednoho z klíčových sektorů evropské ekonomiky. Svaz chemického průmyslu ČR reagoval na dokument stanoviskem, v němž oceňuje strategický význam plánu, ale zároveň varuje před jeho obecností, legislativní nepřipraveností a možnými negativními dopady.

Je to náznak

CIAP navazuje na dřívější strategické dokumenty (Strategie udržitelnosti chemických látek z roku 2021 a Přechodová cesta pro chemický průmysl z roku 2023), a podle SCHP ČR představuje „*první náznak k realizaci opatření pro skutečné posílení konkurenceschopnosti a odolnosti chemického průmyslu EU*“.

Ačkoli plán nadále podporuje ekologickou tranzici směrem k uhlíkové neutralitě, nově se zaměřuje i na snížení nákladů na energie, zjednodušení regulace a podporu investic. Cefic, evropský svaz chemického průmyslu, jej označuje za „pokus Evropské komise obrátit trend pro ‘průmysl průmyslů’ v Evropě“ a připomíná: „*..., že neexistuje žádná strategická nezávislost, žádná klimatická neutralita, žádná energetická transformace a žádná transformace čistých technologií bez evropského chemického průmyslu.*“

CIAP existuje, ale..

SCHP ČR vítá vznik Akčního plánu jako důležitý signál pro globální investory a jako krok směrem ke stabilizaci chemického sektoru. Zároveň však upozorňuje, že navržená opatření zatím postrádají konkrétnost. „*Plánované úpravy systému EU ETS sice otevírají možnosti levnější energie, ale spoléhají na národní rozpočty, čímž výhodu získávají jen bohatší členské státy,*“ upozorňuje Ivan Souček, ředitel SCHP ČR.

SCHP ČR poukazuje na skutečnost, že většina návrhů zůstává deklarativní, bez jasných legislativních kroků, přitom je situace v odvětví kritická již dnes. V souvislosti s evropskou iniciativou ke kritickým chemikáliím Svaz podporuje jak aktivitu Francie, tak i roli Ústeckého kraje v rámci sítě ECRN, nicméně vyzývá k přesnému vymezení strategických výrobních kapacit v jednotlivých evropských regionech, aby se předešlo selektivnímu přístupu.

Současně Svaz varuje, že další připravované regulační dokumenty by mohly dále zvýšit administrativní zátěž podniků, namísto jejího avizovaného omezení. „Podle nás jsou opatření směřující k dekarbonizaci, vodíkové a cirkulární ekonomice či bioekonomii příliš obecná a nejasná a mnohdy ekonomicky neudržitelná,“ zdůrazňuje Ivan Souček a dodává, že je nutné jasně definovat i pravidla pro chemickou recyklaci i stanovení konkrétních investičních podmínek.

Chemici také pozitivně vnímají návrhy na vznik inovačních hubů pro chemické látky, přijetí Aktu o pokročilých materiálech a vytvoření společné datové platformy. Nicméně upozorňují, že i zde chybí konkrétní právní rámec, bez něhož nelze pokročit k reálné implementaci.

Schválení tzv. Omnibusu pro chemický průmysl by mohlo přispět ke zjednodušení stávající legislativy, ale Svaz trvá na skutečném spuštění procesu a požaduje, aby změny v nařízení REACH byly minimální. Vítá rovněž snahy o snížení zátěže v oblasti environmentální legislativy, například v podobě revize povinností ESG reportingu.

Co se týče návrhů na omezení látek PFAS, Svaz je s výhradami přijímá. *„Bohužel je nutné přihlédnout k faktu, že v řadě průmyslových aplikací dosud neexistuje reálná náhrada, a že je nezbytné, aby další regulace respektovaly technické možnosti a zachovaly provozní kontinuitu v klíčových oblastech,”* varuje Ivan Souček.

Mírný optimismus

Ve svém stanovisku Svaz od Evropské komise očekává další kroky. Požaduje, aby Evropská komise do konce roku 2025 vydala speciální balíček opatření pro chemický průmysl a v následujícím roce provedla přezkum EU ETS. *„Přezkum směrnice o EU ETS v roce 2026 je dalším rozhodujícím momentem pro budoucnost energeticky náročných průmyslů v Evropě,”* říká Marco Mensink, generální ředitel Cefic.

Svaz chemického průmyslu ČR tak dává najevo opatrný optimismus. Vítá vznik Akčního plánu, ale trvá na tom, že bez konkrétních kroků v posilování konkurenceschopnosti, jasné regulace a respektování regionálních specifik nelze očekávat obrat v dlouhodobém trendu útlumu evropské chemie.

Originální text stanoviska ZDE

<https://www.schp.cz/info/evropsky-akcni-plan-pro-chemicky-prumysl-miri-na-konkurenceschopnost-schp-cr-reaguje-s-opatrnosti>